

Folketingets Europaudvalg

Christiansborg, den 3. maj 2001

Folketingets repræsentant ved EU

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Finansieringsaftale skal afslutte centrale udvidelsesforhandlinger om landbrug, strukturpolitik og budget

Landene fra Øst- og Centraleuropa kommer ikke til at deltage fuldt ud i den fælles landbrugspolitik fra den første dag i den europæiske union. Ansøgerlandene skal gradvist indføres i EU's fælles landbrugspolitik. Det gælder specielt adgangen til at få del i den *direkte støtte*, som i dag gives til EU's landmænd via en række af EU's fælles markedsordninger, bl.a. i form af hektar-støtte, kreaturpræmier, mv.¹

Ifølge et nyt forslag fra Kommissionen skal landmændene fra de øst- og centraleuropæiske lande kun have adgang til 25% direkte støtte i 2004, 30% i 2005 og 35% i 2006. I 2013 forventes de nye lande at blive ligestillet med deres kolleger fra de nuværende EU-lande.

Landenes regeringer får dog mulighed for at supplere denne støtte med et national bidrag i op til tre år, så den samlede direkte støtte til ansøgerlandenes landmænd kan holdes på samme niveau som før optagelsen i EU².

Dette forslag blev præsenteret af den tyske udvidelseskommissær Günther Verheugen efter, at Kommissionen onsdag den 30. januar havde vedtaget det³.

Forslaget skal bane vejen for en fælles EU-holdning blandt medlemsstaternes regeringer i forhandlingerne om tre af de vigtigste kapitler, som skal afsluttes under forårets spanske EU-formandskab: *landbrug, strukturpolitikker, budget, mv.*

Verheugen afviser, at forslaget gør landene til andenklassemedlemmer af EU. Tværtimod mener den tyske kommissær, at det ikke engang ville være i landenes økonomiske interesse at modtage 100% direkte støtte fra

¹ ca. 60% af EU's landbrugsudgifter udbetales som direkte støtte til landmændene.

² Dog må den samlede direkte støtte ikke være større end den som de nuværende EU-landes landmænd modtager.

³ SEK(2002)102, 30. januar 2002.

- Fejl! Ukendt argument for parameter. -

den første medlemsdag. ”I Polen ville resultatet være, at man forrykkede hele den sociale balance. Landbrugere ville få højere indkomster end alle andre. Det er ikke i Polens interesse. Overgangsordninger for nye medlemsstater er helt normalt”, erklærede den tyske EU-kommissær, da han fremlagde forslaget i Europa-Parlamentet den 30. januar. Verheugen forsvarede desuden forslaget med, at der i den oprindelige aftale fra Berlin slet ikke var tænkt på, at ansøgerlandene skulle have del i den direkte støtte i budgetperioden 2002-2006.

Kommissionens forslag

Forslaget til en ny finansiel ramme er baseret på udgiftsloftet vedtaget af Det Europæiske Råd i Berlin i marts 1999, men har alligevel måtte undergå nogle enkelte justeringer. Det skyldes ifølge Kommissionen mindst to forhold. I Berlin var der kun taget højde for optagelsen af seks lande. Til gengæld var der afsat ressourcer til optagelsen af disse lande allerede fra 2002.

I Berlin prissatte man udvidelsen til et beløb stigende fra 47.99 mia. kr. (6.45 mia. euro) i 2002 til 124.84 mia. kr. (16.78 mia. euro) i forpligtelsesbevillinger i 2006⁴. I kommissionens nye forslag går man ud fra 80.31 mia. kr. (10.794 mia. euro) i 2004 og 118.79 mia. kr. (15.966 mia. euro) i 2006. Forskellen på 99-tallene og de nye tal skyldes, at Kommissionen vurderer, at landenes evne til at ”absorbere” bevillingerne vil være dårligere i de første år efter udvidelsen. Tallene for 2004-2006 er derfor baseret på det beløb, der var afsat for perioden 2002-2004 i Berlinaftalen og ikke på tallene for 2004-2006.

Finansielle ramme for udvidelsen 2004-2006 (mio. kr. i 1999 priser)

Scenario: 10 nye medlemsstater kommer med i EU i 2004	2004	2005	2006
Forpligtelsesbevillinger			
Landbrug	15237	26754	29262
Strukturforanstaltninger	52578	60636	77004
Interne politikker	8749	8154	7968
Administration	3742	4152	4553
Samlede forpligtelsesbevillinger	80307	99696	118787
<i>Samlede forpligtelsesbevillinger (i Berlin 1999 scenario)</i>	<i>86378</i>	<i>105648</i>	<i>124843</i>
Betalingsbevillinger (udvidelsen)	42303	78068	88090
<i>Betalingsbevillinger (Berlin 1999 scenario)</i>	<i>66141</i>	<i>85114</i>	<i>105797</i>
PM budgetkompensation	6071	5952	6056

⁴ Man skelner i EU's budget mellem forpligtelsesbevillinger og betalingsbevillinger. Forpligtelsesbevillinger dækker de retlige forpligtelser, der indgås i det pågældende regnskabsår i forbindelse med foranstaltninger, hvis gennemførelse strækker sig over flere år, mens betalingsbevillinger er de udgifter, som følger af opfyldelsen af forpligtelsen det pågældende år.

- Fejl! Ukendt argument for parameter. -

Differencen på ca. 5.96 mia. kr. (800 mio. euro) om året, *kan* i stedet udbetales som kompensation til lande, som ellers risikerer at blive nettoindbetalere fra første dag i EU. Alle de nye lande kommer til at deltage fuldt ud i finansieringen af EU's budget fra dag 1.

Landbrugspolitikken:

På landbrugsområdet er der afsat et beløb på ca. 14.88 mia. kr. (2 mia. euro) i 2004, 26.04 mia. kr. (3.5 mia.) i 2005 og næsten 29.76 mia. kr. (4 mia.) i 2006 til de nye landes landmænd.

Landene vil fra den første dag have fuld adgang til alle markedsforanstaltninger herunder eksportrestitutioner.

Der vil ske nogle mindre justeringer af støtten til udviklingen af Unionens landdistrikter. Bl.a. foreslår Kommissionen, at EU-andelen af denne type støtte under den *europæiske udviklings- og garantifond* finansieres helt op til 80%.

Endeligt vil landene som allerede nævnt skulle igennem en gradvis indfasning på ti år, før de får fuld adgang til den direkte støtte.

Strukturforanstaltninger:

På strukturområdet foreslår Kommissionen, at en større del af strukturmidlerne til de nye lande formidles via Samhørighedsfonden, end det er tilfældet for de nuværende EU-lande. Kommissionen ønsker, at hele 30% af strukturfondsmidlerne til de nye lande udbetales fra Samhørighedsfonden. De nuværende fire modtagere af samhørighedsfondsmidler, Spanien, Portugal, Grækenland og Irland, modtager kun 18% af strukturstøtten ad denne vej. Kommissionens mener, at Samhørighedsfondsmidler bedre kan "absorberes" i de nye lande end øvrige strukturfondsmidler, fordi de i højere grad går til miljø og infrastrukturprojekter, hvor der allerede er et betydeligt finansieringsbehov. Samtidig er der en højere grad af EU-betaling af samhørighedsfondsmidler (85%) end for de øvrige strukturfondsmidler (mål 1 midler) (80%) og dermed også mindre behov for egenfinansiering for ansøgerlandene.

Ansøgerlandenes landmænd vil også kun få begrænset adgang til strukturmidler i forhold til deres rigere kolleger i Spanien, Portugal, Grækenland og Irland. Dette skyldes, at landene ikke må modtage mere i strukturstøtte end, hvad der svarer til 4% af deres BNP⁵. De nye medlemslan-

⁵ 4%-loftet af BNP blev indført i Berlin-aftalen fra marts 1999, pkt. 46 i konklusionerne fra DER i Berlin.

- Fejl! Ukendt argument for parameter. -

de vil derfor kun modtage en støtte på 1.019 kr. (137 euro) pr. indbygger, mens de nuværende fire modtagere af samhørighedsfondsmidler vil få 1.719 kr. (231 euro) pr. indbygger.

Nuklear sikkerhed:

Kommissionen afsætter også midler til forbedringen af sikkerheden omkring en række atomkraftværker i ansøgerlandene. Bl.a. regner man med at fortsætte den førtiltrædelsesbistand, som EU via PHARE har givet til Slovakiet i forbindelse med afviklingen af atomkraftværket Bohunice. Kommissionen foreslår, at der afsættes 148.8 mio. kr. (20 mio. euro) årligt til dette formål i perioden 2004-2006.

Også nedlæggelsen af Ignalina-værket i Litauen vil modtage støtte fra EU, 781.2 mio. kr. (105 mio. euro) i 2004 samt 520.8 mio. kr. (70 mio. euro) i 2005 og 2006.

Støtte til omstilling af administrativ kapacitet i nye lande

Kommissionen foreslår desuden, at der afsættes penge til at støtte omstillingen af de nye landes administrative kapaciteter, så de kan implementere og håndhæve EU-reglerne effektivt. Ansøgerlandene har allerede i en periode modtaget førtiltrædelsesstøtte fra bl.a. PHARE-programmet til dette formål.

Kommissionen foreslår, at der afsættes 1.49 mia. kr. (200 mio. euro) i 2004, 892.8 mio. kr. (120 mio. euro) i 2005 og 446.4 mio. kr. (60 mio. euro) i 2006.

Nord-Cypern

Endeligt foreslår Kommissionen, at man afsætter en speciel bevilling til den nordlige del af Cypern, som der ikke var taget højde for i Berlin-aftalen.

Kommissionen foreslår, at der til dette formål afsættes 290.2 mio. kr. (39 mio. euro) i 2004, mens beløbet stiger til 498.5 mio. kr. (67 mio. euro) i 2005 og 744 mio. kr. (100 mio. euro) i 2006.

Med venlig hilsen

Morten Knudsen